

AIDS-virusin skaptur í eini ameríkanskari granskingarstovu

AIDS-virusin er skaptur av mannahondum. Hann er ikki framkomin á ein náttúrligan hátt, sum higartil hildið. Men hann er skaptur av visindamonnum, sum hava tikið partar av virusum og sett teir saman til ein nýggjan.

Hesar royndir eru allarhelst farnar fram í USA og orsøkin er helst, at visundamenn vildu vita meira um hvussu ein virus er, og ikki tann, at teir vildu skapa eitt nýtt livfrøðiligt stríðsevni.

Visundamenninir sóu ikki vandan við hesum nýggja virusi og gjørdur tí eitt mistak, tá teir spreiddu tað út.

Hesa spennandi teori um hvussu AIDS-virusin er komin fram, sást í enska tíðarritinum Sunday Express herfyri. Blaðið hevði samrøðu við triggjar læknar: Dr. Robert Strecker, AIDS-visundamann úr California. Prof. Jacob Segal, leiðari fyri livfrøðiligu deildini við lærda háskúlan í Eysturberlin og Londonlæknar John Seale, serfrøðing í kynsjúkum.

Hesir triggjar læknarnir greiddu frá sínum kann-ingum av AIDS-virusinum, sum vísa tað sama: At virusin er skaptur av mannahondum.

Svenska blaðið »Frihed« hevur ringt til John Seale á starvsstovu hansara í London fyri at fáa váttað tað hann hevur sagt. Og tað ger hann:

— Tað er ikki bert møgult, men eisini trúligt, at AIDS-virusin er skaptur í eini granskingarstovu, sigur hann.

— Minar egnu kann-ingar vísa, at tað helst er sett saman av tveimum ella fleiri virusum.

Djóra virus

Í Sunday Express sigur John Seale, at hann trýr at tað vóru tveir virusar, Maedi-visna, sum vanliga bert finst hjá seyði, og

Bovine Laukaemia, sum finst í evnum, sum verða nýtt við royndir. Bovine Laukaemia likist í uppbygging HTLV 1, sum er í sett við AIDS-virusin.

John Seale veit ikki hvar royndirnar vórðu gjørdar, men hugsar sær at tað var innan californiakanningarnar í USA, hetta tí at tað bert finst vitan har at gera so flaktar flytingar av virusum.

Tað at fyrstu AIDS-tilburðir vóru í USA, bendir eisini á, at virusin fyrst spreiddist har, sigur hann.

Endamálið við kann-ingunum skuldi vera at økja vitanina um hvussu virusin virkar og um sambandið millum virus og krabbamein.

— Visundamenninir hava sett saman partar av ymskum virusum av misgáum, meðan teir gjørdur kanningar um krabbamein, sigur hann við Sunday Express.

John Seale heldur, at tað kann hugsast at royndin er gjørd fyri at skapa eitt stríðsevni, men heldur at tað er trúligari at tað hendi innan vanliga krabbameinskanning.

Mistak

Av góðum grundum veit hann ikki, hvussu virusin er sloppin út úr granskingarrúminum undir royndunum. Men hann heldur, at visundamenninir sjálvur kunnu hava tikið tað við sær, av misgáum.

— Granskararnir sjálvir, ella onkur annar í granskingarrúminum, kunnu hava fingið smittuna gjøgnum nøkur sár, og kunnu síðani hava spreitt smittuna víðari, sigur hann við Sunday Express.

»Frihed« spurdi John Seale, hvi virusin í fyrstuni næstan bert var at finna hjá homoseksuellum.

— Tað er av teirri orsök, at nógvir homoseksuellir hesa tíðina vóru saman við einum og hvørjum. Tá virusin rakar ein slíkan, spreiddist tað skjótt víðari. Harafturat viðførir hátturin, homoseksuellir nýta, at smittan spreiddist lættari millum hetrosksuellar.

Hvussu ber tað til, at sjúkan er komin so víða í Afrika, um hon byrjaði í USA?

— Tað er satt, at sjúkan er sera umfatandi í Afrika, men tað kemur av tí, at fólk har hevur lægri mótstøðuevni og at heilsuviðurskiptini eru verri enn í USA. Sjúkan hevur havt betri »umstøður« í Afrika.

Hvussu kom so sjúkan til Afrika?

— Á sama hátt sum aðrar sjúkur ferðast millum kontinentini: Við menniskjum, sum ferðast.

Váttar

Tann amerikanski granskarin Robert Strecker er so at siga samdur í tí, sum John Seale sigur. Hansara egnu kanningar benda á tað sama.

— Teir báðir virusarnir, sum vórðu nýttir til at skapa AIDS, eru sambært mínum granskingarúrslitum Bovine Laukaemia og Maedi-Visna. Tað er mest sannlíkt, at royndirnar vórðu gjørdar í USA, sigur hann við Sunday Express.

Tann triði granskarin, Jacob Segal, sigur ikki júst tað sama. Sambært honum er virusin skaptur í USA, men hann sigur seg eisini vita hvar tað hendi og hvussu tað bar til, at virusin slapp út. Tíverri sigur hann ikki hvaðani hann veit hetta, so tað er ikki so lætt at fáa hetta váttað.

Sambært Jacob Segal varð virusin skaptur á einum hernaðarligum granskingarsjúkrahúsi í Fort Detrick, nær høvuðsstaðnum Washington, har høvuðssæti fyri U.S. Medical Research Command liggur. Royndirnar vórðu gjørdar miðskeiðis í sjeitiárunum, og endamálið var at finna eitt livfrøðiligt stríðsevni.

Revsifangar

Granskararnir funnu AIDS-virusin við at pilka sundur Maedi-Visna og HTLV 1-virusin. So varð hann royndur á revsifangum, sum fingi lyfti um at sleppa leysir, um teir vildu vera »prøvakaninir«.

Vegna tess at virusin hevur sera langa samansetingartíð, upp til sjei ár, hendi einki ta stuttu tíðina royndirnar vóru, so fangarnir vórðu latnir leysir.

Uttan at teir sjálvir ella granskararnir vistu tað, vóru teir nú í ferð við at bera smittuna víðari.

Tað, at royndirnar skuldu vera gjørdar miðskeiðis í sjeitiárunum, passar væl saman við at fyrstu AIDS-tilburðirnar vóru seinast í sjeitiárunum, í NEW York.

Gøla

Jacob Segal heldur, at AIDS-umfarssjúkan goymir eina læknaliga gølu, sum amerikansku myndugleikarnir gera alt fyri at dylja.

— Eg haldi, at teoriin um at AIDS-virusin skal koma frá grønapiini í Afrika og síðan vera flutt til menniskjað, er láturlig. Allarhelst hava amerikansku myndugleikarnir skapt teoriina, fyri at dylja hesi mistøk, sum elvdu til eina læknaliga gølu um allan heimin, sigur hann við Sunday Express.

Jacob Segal hevur skrivað eina frágreiðing um hetta, sum telur 30 síður. Tá frágreiðingin bleiv almannakunngjørd, fekk hann vitjan av tveimum umboðum fyri amerikansku sendistovuna í Eysturberlin. Teir vildu vita hvat hann visti, hvaðan hann hevði upplýsingarnar og hvat hann ætlaði við frágreiðingin.

— Eg eri visur í, at teir arbeiddu fyri CIA, sigur hann við Sunday Express.

— Eg segi teimum tó alt sum eg visti.